

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 140.—
Pe o jumătate de an Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poșta)
Telefon Nr. 182

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 12
Prețul inseratelor:

Un șir petiț 8 Lei pentru fiecare publicare

În fața greutăților de azi...

Puțini sunt aceia cari nu se plâng de vitregia vremurilor prin cari trecem. Foarte puțini chiar. Poate aceia, cari câștigă banul în chip necinstit.

Criza turbată, ce bântuie în toată lumea, n'a cruțat pe nimeni. Oamenii vorbesc astăzi despre vremurile de acum 6-7 ani, când banul umbla mai altfel, ca despre o fericire din povești...

Dar, noi credem, că lumea se va obișnui și cu vremurile de restrînte de azi. Oamenii vor înțelege cu timpul, că trebuie să se mulțumească și cu mai puțin. Și lucrul acesta nu va fi greu, pentru cei ce-și știu înfrâna dorințele și capriciile. Fiindcă e lucru știut, că nemulțumirile se ivesc acolo, unde sunt numeroase cerințele și pretențiunile. Un vechiu filosof roman a spus: „Multe lipsesc celor ce doresc multe“.

In ce privește greutățile din țara noastră, trebuie să constatăm un lucru foarte neplăcut și păgubitor în același timp. Și anume: *ele nu apasă deopotrivă asupra tuturor fiilor țării*. Până când unii abia mai gâfăie sub poverile cu cari sunt încărcăți (de Stat, județ, comună etc.), alții aproape nici nu simt aceste poveri. Și de aici apoi decurg o seamă de neajunsuri.

Este lucru în deobște cunoscut, că dacă când un rău apasă deopotrivă asupra mai multora, atunci fiecare din cei năpuștiți de acest rău îl suportă mai resemnat și se crede mai puțin nenorocit. În schimb, dacă cineva se vede singur într'un neajuns, nenorocirea i-se pare nemăsurată.

Credem că cetitori noștri înțeleg ce vrem să spunem. Să privească oricine astăzi în jurul său și se va încredința, că susținerile noastre sunt adevărate. Fiindcă, la noi în țară, de prezent, greul cel mare îl duc numai unii. Nu vrem să spunem cu asta că o seamă dintre noi „s'ar scălda în lapte și miere“, însă în tot cazul, sunt favorizați într'un chip nedrept.

Și aceasta este o mare greșală, fiindcă urmând pe un asemenea drum, ajungem acolo, că omorăm râvna de muncă a acelora, pe spinarea cărora tot încărcăm și cari ei duc tot greul vieții. Cu alte cuvinte, îi facem să-și piardă moralul.

Un început nenorocit, în această privință, se vede. Dela un timp încoace, el își ridică tot mai cutezător capul, amenințând să se înfigă până'n mădularele vieții noastre de stat. Și ceea ce este mai dureros este faptul, că oamenii noștri cu răspundere, cei dela conducerea țării, nu văd (sau nu vor să vadă) această pacoste și nu iau măsuri de stăvilire a răului.

Statul este o familie mai mare. Conducătorii lui sunt părinții acestei mari familii. Și, după cum, un bun părinte, iubeste și ocrotește deopotrivă pe toți fiii săi, tot așa și conducătorii statului trebuie să aibă considerație pentru toți cetățenii, fără a părtini pe unii, în dauna altora.

Fiindcă, nu se poate spune, că un cetățean este mai folositor statului decât altul. Fiecare muncește și își face datoria acolo

unde se găsește; plugar sau meseriaș, funcționar sau liber profesionist etc. Statul se razimă pe umerii noștri a tuturor.

Intr'un stat ce se pretinde bine condus, greutățile trebuie să apese deopotrivă asupra

tuturor cetățenilor lui. Și, în schimb, să se țintească într'acolo, ca și favorurile să se împartă cât mai drept. Statul să nu fie „pentru unii mumă, pentru alții ciumă“. Altfel se strică armonia din sânul populației, care este o condiție de căpetenie în viața de stat. Și urmările vor fi neplăcute.

Dr. Const. Hagea

Afacerea Skoda

Chestia prețurilor armamentului. — Falsul împotriva d-lui Iuliu Maniu.

Am fost scris, în numărul trecut al foii, că Comisia de anchetă parlamentară în afacerea Skoda, pentru a-și putea duce la bun sfârșit însărcinarea, s'a văzut nevoită să facă o seamă de cercetări întregitoare. Și anume: 1) pentru a pune la punct chestia prețurilor; 2) chestia falsului împotriva d-lui Iuliu Maniu; 3) scrisoarea de comision a colonelului Georgescu și 3) felul cum s'a făcut prima descindere (perchiziție) la reprezentanța uzinelor Skoda din București.

In privința prețurilor

armamentului, comandat de România la Skoda, din ascultarea martorilor (generalii Cihoschi, Rudeanu, Popovici, Condeescu) s'a ajuns la constatări importante, între cari și aceea, că dl Iuliu Maniu, în calitate de prim-ministru (când s'a încheiat contractul), s'a interesat foarte de aproape de înzestrarea ostirei.

În același timp, însă, d-sa a stăruit în repetate rânduri pe lângă specialiștii militari, cari tratau prețurile și le-a pus la

Falsul împotriva d-lui Iuliu Maniu

O chestiune foarte gîngășă, pe care Comisiunea trebuie s-o lămurească, este chestiunea falsului săvârșit împotriva d-lui Iuliu Maniu. Se știe din ce constă acest fals: Atunci când s'au făcut cercetările în afacerea Skoda, de către Consiliul de Războiu, s'au strecurat în declarațiile lui Seletzki lucruri, pe cari acesta nu le-a spus, (că ar fi tratat chestia armamentului cu d-nii I. Maniu și R. Boilă la dâșii acasă etc.).

Lucrul acesta s'a făcut în scopul de a-l compromite pe dl I. Maniu. De altfel, Seletzki susține sus și tare, că el n'a făcut asemenea declarații.

Falsul acesta a făcut multă vîlvă în țară, având în vedere ținta la care voiau să ajungă unii și interesele mășave cari stau la spatele lui. Și cu toate că cei vinovați au fost prinși cu mâta în sac, s'au făcut cele mai disperate încercări, pentru a se arăta, că n'a avut loc nici un fals.

Ca urmare, Comisiunea de anchetă parlamentară a trebuit să-și întregască cercetările făcute în cursul lunii Iulie a. c. și să stabilească în chip lămurit chestia falsului împotriva d-lui I. Maniu. De aceea, au fost ascultați o seamă de ofițeri dela Consiliul de Războiu, cari au avut roluri la cercetările în afacerea Skoda. Astfel, au fost ascultați d-nii: general Uică, colonelii Pomponiu, Pella, Pruteanu, Hagi Stoica și maior Dan Pascu. Toți aceștia, însă, au tăgăduit că ar avea vre-o legătură cu săvârșirea falsului și peste tot, că ar fi avut

inimă, ca prețurile date de țara noastră să nu fie în nici un caz mai ridicate decât cele date de Iugoslavia. (Se știe, că s'a afirmat de unii, că prețurile noastre ar fi cu mult mai mari decât cele iugoslave și chiar mai mari decât cele din ofertă). Prin urmare, chestia mărimii prețurilor a fost lăsată pe seama specialiștilor (tehnicienilor) militari, cari singurii aveau cădere să se pronunțe în această privință, calculând cu calitatea materialului, îmbunătățiri etc.

Pe de altă parte, s'a mai dovedit și aceea, că dl Iuliu Maniu, și cu d-sa întreg guvernul, a fost de părere — din considerații politice — ca o parte din comandă să se dea uzinelor Schneider-Creuzot din Franța și în același timp să se comande la noi în țară tot materialul ce se poate fabrica aici, pentru ca în felul acesta să fie sprijinită industria națională.

Așa stînd lucrurile, s'au spulberat o mulțime de bârfeli și calomnii, cu cari a fost improșcat dl Iuliu Maniu și partidul național-țărănesc.

loc vre-un fals. — A fost departe de noi gândul — au spus aceștia — de a amesteca în afacerea Skoda persoane politice.

Tăgădă și dovadă

Lucrurile păreau că se încurcă mai rău, când a fost chemat în fața Comisiei cărciumarul Teodorescu, din București, în localul căruia mergeau aproape zilnic cei doi grefieri dela Consiliul de Războiu, Ilie Gheorghe și Albișor. Și acest om (Teodorescu) a făcut declarații uluitoare.

Între altele, el a mărturisit, că Albișor i-a vorbit multe despre săvârșirea falsului, iar într-o zi i-a văzut cu bani mulți de câte o mie, cari îi primiseră dela Macek (secretarul reprezentanței Skoda din București), în schimbul notițelor ce cuprindeau falsul.

Odată, Teodorescu l-a întrebat pe grefierul Ilie: „Pentru Dumnezeu, de ce ai declarat în fața Comisiunii, că ai auzit cu urechile tale pe Seletzki, spunând cuvintele despre cari se susține că alcătuiesc falsul?“ Iar Ilie i-a răspuns: „Dar nu putem să bag pe șefii mei în bucluc“.

Cu alt prilej, însuși Gh. Ilie a recunoscut în fața lui Teodorescu, că a avut notițele cu falsul la el și că i-s'a îmbiat pentru ele 150.000 lei, dar n'a voit să le dea, despre ceea ce dl lt. col. Pruteanu a spus „că bine a făcut că nu le-a dat“.

Teodorescu mai spune, că el ar fi vrut să dea toate acestea pe față, dar de câte ori a fost chemat la Consiliul de Războiu,

s'a făcut în așa fel ca să nu aibă prilej să vorbească despre ele.

Toate aceste lucruri destăinuite de cărciumarul Teodorescu au produs o mare senzație, dat fiind, că cei puși în cauză au tăgăduit că ar fi avut loc vre-un fals.

Situația politică

Cu venirea toamnei, se întetește și viața politică din țară, care, peste vară, a fost mai potolită. De obicei, la începutul toamnei, guvernele se remaniază, adică se primenesc, scoțând pe unii din ministere și punând pe alții în locurile lor și tot atunci încep a-și pregăti armele și partidele din opoziție (fiecare arma ce o are: o flintă ruginită, cum e a partidului argetoianist, iunianist, iorghist și gogist, sau un tun puternic, cum e al partidului național-țărănist).

Care e situația politică în momentul când încheiem foaia?

Guvernul pregătește într'adevăr o remaniere, o primenire, deși o face aceasta cu inima sovăelnică, fiindcă, de obicei, remanierele pot alcătui prologul plecării dela putere. Remanierea va avea loc într'un timp destul de apropiat, probabil în jumătatea întâi a lunii Octomvrie.

Asupra felului cum se va face remanierea, deocamdată nu se știe ceva precis. Se crede totuși, că d-nii V. Iamandi și Manolescu-Strunga, subsecretari de stat,

în continuare, Comisiunea a mai ascultat pe văduva generalului Sică Popescu (care s'a sinucis). D-na Popescu s'a folosit de acest prilej pentru a aduce din nou învinuire grele d-lui general Ștefănescu-Amza, pe care d-sa îl crede că este principalul vinovat al sinuciderii soțului ei.

vor lua conducerea unor ministere. Este vorba ca dl V. Iamandi să fie numit ministru al muncii, iar dl Manolescu-Strunga ministru al industriei și comerțului. Ar urma ca dl I. Nistor, actualul ministru al muncii, să fie ales președinte al Senatului.

Deocamdată, în sânul guvernului s'a produs un gol, prin demisia d-lui ing. N. Teodorescu, din fruntea Ministerului de industrie și comerț, demisie care, după cât se pare n'a fost tocmai pe placul d-lui Gh. Tătăărăscu, șeful guvernului. Are deasemenea mult tâlc faptul, că demisia d-lui N. Teodorescu s'a produs îndată după deschiderea marelui expozițiuni industriale din parcul „Carol” din București, la care a contribuit în mare măsură.

Parlamentul, potrivit prevederilor Constituției, ar urma să se deschidă pe ziua de 15 Octomvrie a. c. În zilele din urmă s'a svonit însă, că se urmărește amânarea deschiderii Parlamentului pe timp de o lună, adică până la data de 15 Noemvrie. Până atunci se mai pot întâmpla multe....

Iarăși se miaună Ungurii la Geneva

Reprezentanții României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei pun la punct uneltirile Budapestei

Deși toată lumea s'a săturat până-n gât de văicărelile și mieunăturile maghiare, pe cari nimeni nu le mai crede, grofii și baronii dela Budapesta, cu gândul la timpurile de belșug de odinioară, nu vor să se astâmpere, ba încă își întesc uneltirile și bârfelile.

Mai anii trecuți, ziarele scriau tot des despre pârâturile ce le înainta Ungaria la Geneva, împotriva statelor moștenitoare ale răposatei monarhii austro-ungare. „Barosanii” dela Budapesta credeau, că în felul acesta isbutesc să aplece urechea lumii la văicărelile lor și doar - doar le va ajuta să câștige din nou ceea ce nu li s'a cuvenit nicicând.

Acelaș cântec

Acum când au văzut adunat din nou, la Geneva, marele sfat al popoarelor, ce și-au zis vecinii dela Apus:

— Iată un bun prilej pentru ca să începem cu jelanii dela capăt. Să arătăm trimișilor popoarelor cât de mult sufer frații noștri ajunși sub stăpânire străină (românească, cehoslovacă și iugoslavă), căci s'ar putea să-i înduioșăm și în felul acesta să ajungem acolo unde dorim noi...

Ca urmare, delegatul Ungariei, Tibor Eckhardt (un german renegat) a luat cuvântul în sânul Adunării Societății Nați-

nilor și a cerut marelui sfat al popoarelor să vină în ajutorul minorității maghiare din cele trei state ale Micii Întelegeri. Eckhardt s'a plâns în deosebi de soarta Ungurilor din România, pe care a prezentat-o ca o țară barbară.

Reprezentanții Micii Întelegeri pun la punct bârfelile lui Eckhardt

Întreagă Adunarea, ascultând pe Eckhardt, și-a dat seama, că delegatul Ungariei vorbește plin de patimă și de ură împotriva țărilor din Mica Întelegeră. Dar nici delegații acestor țări n'au rămas datorii reprezentantului grofilor și baronilor budapeșteni.

Delegatul României, dl C. Antoniadă, a dovedit Adunării, că văicărerile maghiare sunt cu totul neîntemeiate și că sunt simple bârfeli, fiindcă maghiarimea din Ardeal stă din toate punctele de vedere (cultural, economic, social etc.) mai bine decât pe vremea când erau ei stăpâni pe aceste plaiuri.

În acelaș sens au vorbit și d-nii Fotici, delegatul Iugoslaviei și Ed. Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei. Punctul de vedere al țărilor Micii Întelegeri a fost susținut și de delegații Franței și Italiei, d-nii Massigli și Aloisi. Asta înseamnă, că apucătura Budapestei a dat iarăși un mare greș.

Josnică răsbunare politică

Am mai scris noi în foaie, că guvernul, sub cuvânt că vrea să „simplifice aparatul de stat”, pregătește un șir întreg de răsbunări politice, a căror țintă este în primul loc Ardealul. Ca dovadă, avem următorul caz proaspăt petrecut:

Guvernul a chemat la București, la un examen, personalul superior al poliției și siguranței. Dat fiind, însă, că funcționarii polițienești superiori din Ardeal sunt toți cu pregătire universitară, ei au crezut că e sub demnitatea lor să se prezinte la un asemenea examen, mai ales că au mai și simțit că la mijloc e vorba de o răsbunare politică. De aceea, nici nu s'au prezentat la examen.

Guvernul atât a așteptat. În ziua următoare i-a și îndepărtat din serviciu. Iată numele celor loviți de măsura nedreaptă a guvernului: Florian Medrea, colonel în rezervă, inspector de poliție, Fărcășanu Alexandru, subinspector de siguranță, Simion Hațieganu, chestor, toți trei dela Cluj, apoi Ion Suciu, chestor la Târgu-Mureș, Const. Voina, chestor la Brașov, Romul

Moga, chestor la Arad, Camil Pop, subinspector de poliție în Dir. gen. și Ștefan Popa.

Repetăm, toți aceștia sunt titrați universitari (doctori în științele juridice) și sunt ardeleni. Ei vor da în judecată Ministerul de interne, pentru măsura aceasta abuzivă.

Ce se petrece în alte țări

FRANȚA. Primul ministru francez, Doumergue, a rostit, zilele trecute un mare discurs, în cursul căruia a pledat pentru schimbarea Constituției franceze. Doumergue a stăruit mai ales asupra faptului, că prin schimbarea Constituției, va trebui întărită autoritatea guvernului, dându-i-se primului-ministru puterea de a dizolva Camera etc.

JUGOSLAVIA-BULGARIA. În ziua de 27 Septembrie a. c., Suveranii iugoslavi au sosit la Sofia, spre a face o vizită Suveranilor Bulgariei. Se crede că pe urma acestei vizite, se va ajunge la o strânsă

conlucrare politică și economică între Jugoslavia și Bulgaria, cari nu numai că sunt vecine, dar sunt și înfrățite prin aceeași origine.

† Gh. Bogdan-Duică

O veste pe cât de dureroasă, pe atât de neașteptată a făcut cunoscută, în cursul după amiezii din 21 Septembrie a. c., moartea profesorului universitar Gheorghe Bogdan-Duică. Distinsul profesor se găsea la Brașov (orașul său de naștere), unde prezida comisiunea de bacalaureat. În spre seară, ducându-se la hotelul unde locuia, a fost cuprins de un acces de cord (boală de inimă), care l-a și răpus numai decât. Dimineața a fost găsit, de personalul hotelului, fără suflare.

Prof. Gh. Bogdan-Duică a murit în vârstă de 69 ani. Viața lui întreagă, răposatul a pus-o în slujba Neamului românesc, a cărui înaintare o doria într'un chip arzător. Ca profesor de literatură română la Universitatea din Cluj, el și-a împrăștiat cu dărnicie belșugul sufletesc, însuflând tineretului universitar mult simț românesc și lumină frumoasă.

Gh. Bogdan-Duică a fost unul dintre cei mai distinși și mai luminați fii ai Ardealului.

Inmormântarea

neuitatului profesor universitar, Bogdan-Duică s'a făcut în ziua de 23 Sept. a. c. la Sibiu (unde răposatul își făcuse de curând o casă). A fost o înmormântare de toată frumusețea, alcătuind o meritată cinstită a memoriei celui dispărut.

Prohodul a avut loc în Catedrală, unde catafalcul răposatului era înconjurat de peste 20 de splendide coroane de flori.

Serviciul funebru a fost oficiat de un sobor de 8 preoți, în frunte cu I. P. S. S. Mitropolitul Ardealului dr. Nicolae Bălan. De față era toată intelectualitatea Sibiului, precum și o mulțime de prieteni și cunoscuți de ai răposatului din restul Ardealului. Răspunsurile funebre au fost date de Corul meseriașilor, sub conducerea d-lui Candid Popa.

După săvârșirea prohodului au luat cuvântul: I. P. S. S. dr. N. Bălan, Mitropolitul Ardealului, A. Lapedatu, ministru Ardealului, dr. N. Drăgan, decanul Facultății de Litere din Cluj, S. Stanca, cons.-episcopesc, Ștefănescu-Goangă, rectorul Universității din Cluj, Dragnea, în numele soc. scriitorilor români, prof. I. Breazu, I. Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu și dr. Gh. Preda în numele „Astreii”.

Groznică furtună din Japonia

1661 morți și 5414 răniți

Țara îndepărtată dela Soare-Răsare Japonia, este tot des lovită de nenorociri și prăpăduri. Pământul ei este cel mai bătut de cutremure din toată lumea și deasemenea acolo se întâmplă cele mai năpraznice furtuni.

O asemenea furtună înspăimântătoare a avut loc spre sfârșitul săptămânii trecute, în partea de Sud a Japoniei. Japonezii îi spun „taifun” și el a fost atât de grozav, încât a răsturnat câteva trenuri ce erau în mers și a făcut să se prăbușească o mulțime de școli, îngropând sub dărâmături sute de școlari. Deasemenea, „taifunul” a dărâmat și câteva pagode (biserici).

Orașele cele mai crunt lovite de acest dezastru sunt Osaka, unde sunt 1039 morți, dintre cari 500 copii. Numărul răniților se ridică la 3000. Peste 100 școli și 3914 case de locuit au fost în întregime distruse. Urmează Kioto, unde au fost 207 morți, 939 răniți, 1677 clădiri distruse, dintre cari 20 școli, și Kobe, unde numărul morților a fost de 155, al răniților de 483, iar al caselor dărâmate de 1234.

Numărul total al morților, pe urma catastrofalului „taifun”, este de 1661, iar al răniților de 5414. Pagubele se ridică la mai multe zeci de milioane dolari. O asemenea nenorocire nu s'a mai abătut asupra Japoniei din anul 1923, când a bătut acolo un cutremur uriaș.

INFORMATIUNI

M. S. REGINA MARIA se găsește de prezent la Londra, unde vizitează pe Suveranii Angliei. Ziarele străine dau și alt tîlc acestei vizite. Ele scot la iveală mai ales faptul, că în castelul dela Balmoral — unde e găzduită Regina Maria — Suveranii Angliei au pus la cale adeseori importante chestiuni familiare.

VIATA POLITICĂ în țară este destul de frământată. Se vorbește de schimbarea unor miniștri, ca și de demisia guvernului în curînd. Ministrul de comerț și industrie Teodorescu și-a anunțat demisia, pe care primul ministru Tătărescu încă n'a primit-o. Locul acestuia îl vreau mai mulți: tinerii liberali ar vrea pe Iamandi, bătrânii pe Tancred Constantinescu. Între tinerii și bătrânii liberali sunt mari frământări, din cauza diferitelor posturi de ocupat. Dar în loc de ocuparea de posturi — dat fiind multele greutăți ale guvernului — s'ar putea să urmeze în curînd demisia întregului guvern...

CUM E CRESCUT VOEVODUL MIHAI. O mare revistă franceză „Candide” a publicat o interesantă convorbire cu M. S. Regele Carol II, cu privire la chipul cum e crescut Voevodul Mihai. Între altele, Suveranul nostru a spus: „Cred că un copil care va fi chemat să conducă o țară, trebuie mai întâi să învețe să se supună. Înainte de a fi rege, trebuie să fi un om bine oțelit, drept și bun. Am voit să stea lângă mine pentru ca să-i pot urmări zilnic progresele. Am creat un mic liceu, unde studiază împreună cu copiii de vîrstă lui, 12 băieți din clasele sociale cele mai deosebite. Acești elevi nu au nici un privilegiu al nașterii. Cel mai bun elev este fiul unui mecanic. Voevodul învață astfel că meritul se câștigă prin străduință personală și nu atîrnă de binevoirea soartei. Un principe nu trebuie să-l crești pentru tine, nici pentru el însuși. El trebuie crescut pentru popor și pentru rolul care-l așteaptă. Și totdeauna trebuie să faci cât mai bine cu putință ceea ce ai de făcut”.

NOUL COMANDANT AL CORPULUI II ARMATĂ. Ministrul Armatei a numit pe dl general Ion Prodan, comandantul Corpului VI Armată, din Cluj, de comandant al Corpului II Armată din București, în locul d-lui general Uică.

CE INSEAMNĂ ASTA? Ziarele străine vestesc, că parlamentul elvețian a votat o lege, prin care se prelungește serviciul militar de acolo. Tot în ziarele străine mai cetim, că și Cehoslovacia a hotărît să ridice durata serviciului militar dela 1 și jumătate, cât era până acum, la 2 ani. Își poate da seama oricine ce înseamnă toate schimbările acestea...

MOARTEA LUI AL. MAVRODI. În ziua de 25 Sept. a. c., a încetat din viață, la București, Alexandru Mavrodi, subsecretar de stat la Președinția Consiliului de miniștri. Răposatul a fost în viață director al ziarului „Viitorul”, director al Teatrului Național și președinte al Casei de pesiuni a ziariștilor, — Odihnească în pace.

AU INFLORIT POMII ȘI TRANDAFIRII. Din Târgoviște se anunță, că în urma căldurilor din ultimul timp, au înflorit în acest oraș și împrejurimi o multime de pomi și trandafiri. — Lumea spune, că asemenea semne prevestesc o toamnă lungă și frumoasă.

† PICTORUL CABADAIEV. În ziua de 24 Septembrie a. c. a încetat pe neașteptate din viață, în etate de 55 ani, (fiind suferind cu inima) cunoscutul și apreciatul pictor sibian D. Cabadaiev. Vestește moartea lui a lăsat regrete generale în sînul populației din Sibiu, în fața căreia răposatul se bucura de largi simpatii. — Odihnească în pace!

OARE VOR INCOLȚI? Niște specialiști dela Ministerul de agricultură englez fac o încercare interesantă. Ei au semănat semințe de grâu găsite în mormintele dela Teba (Egipt) și cari sunt de acum 2500 ani. Se pune acum întrebarea: Oare vor încolțici aceste semințe?

MĂTĂSURILE GALLIA

FABRICA DE MĂTĂSURI FRANCO-ROMÂNĂ

CEL MAI MARE ȘI MAI IEFTIN
DEPOZIT DE MĂTĂSURI DIN ȚARĂ

ÎN EXCLUSIVITATE:
MĂTĂSURILE „CHANEL”

SUCURSALA SIBIU

Strada Regina Maria No. 34
(Heltauergasse)

ABONAȚILOR SPRE ȘTIRE. Dela un timp încoace, numeroși abonați de ai noștri ne înștiințează, că nu primesc foaia regulat, sau chiar deloc. Asta în deosebi în județul Sibiu. Lucrul acesta ne miră și pe noi, dar în același timp ne dă de bănuț. Noi trimitem totdeauna foaia la timp, pentru că Dumineca să fie pe masa abonaților. Prin urmare, dacă cineva n'o primește, înseamnă că la mijloc e o mână necurată. Mână cui, care are interesul, ca „Foaia Poporului” să nu fie citită. Cine sunt acei criminali la suflet, dorim să fie cât mai curînd descoperiți. De aceea, rugăm pe abonații și cetitorii noștri a ne da o mână de ajutor, pentru ca să facem să înceteze această situație neomenoasă.

FRAUDELE DELA INSPECTORATUL JANDARMERIEI. Ziarul „Curentul” din București, anunță că neregulile săvârșite la inspectoratul jandarmeriei, în timpul conducerii generalului C. Dumitrescu, se ridică la 25 milioane lei. — Să vedem acum cum va fi pedepsită această hoție!

S'AU AFLAT: Un portmoneu cu bani și 2 căței mici, de rasa Dekel. — Păgubașii pot să și-i ridice dela Chestura Poliției Sibiu.

INGRIJORARE INTEMEIATĂ. Cercul politic și militar din Anglia se arată foarte îngrijorate de înarmările zorite ale Germaniei. Ziarele engleze au publicat un șir întreg de amănunte cu privire la activitatea uzinelor germane, cari fabrică material de război, lucru care a sporit și mai mult îngrijorarea. — Se vede că Anglia își dă acum bine seama de adevărata stare a lucrurilor, însă mai anii trecuți, când Franța dădea alarma cu privire la înarmările Germaniei, nu s'a prea grăbit să ia o ținută hotărâtă, ceea ce ar fi înlăturat îngrijorarea ei de azi.

PENTRUCA SĂ SE POATĂ CĂSĂTORI CU ALTA. Săteanul Bucurel Petru, din com. Găureni, jud. Năsăud, și-a ucis soția sugrumînd-o în timpul nopții pe când dormia. Pricina care l-a îndemnat la această nelegiuire este legătura de dragoste ce o avea de un an de zile cu fata Aristina Buri, din aceeași comună, cu care voia să se căsătorească. Acum, însă, în loc de biserică și ofițerul stării civile, Bucurel va merge la ocnă...

NAȘTEREA UNUI MONSTRU. Femeia Anica Alexandru, din com. Jianu, județul Mehedinți, a dat naștere unui adevărat monstru. Mica ființă are o mână care seamănă cu o labă de maimuță, alta cu o labă de lup. Picioarele îi sunt ca de maimuță, pielea îi este vîrgată cu galben și roșu, gura rotundă și cu dinți, nasul lipsește, avînd în loc două găurele pe unde respiră. Copilul monstru trăește și plînge ca un cățel. — Lumea merge să-l vadă ca pe o minune blestemată.

SINUCIDAREA UNUI COPIL DE 3 ANI. Ziarul iugoslav „Vreme” aduce o știre foarte ciudată. Băiatul Zuiovici Svetozar, în vîrstă numai de 3 ani, fiind muștrat de mama lui, a luat o sfoară și s'a spînzurat de pervazul unei ferestre. Ziarul iugoslav mai spune, că aceasta ar fi primul caz din toată lumea, când un copil la o vîrstă atât de fragedă își curmă de bună voie viața.

CAPITALA TURCIEI, care de prezent este Ankara, își va schimba numele. Ea se va numi „Gazi Mustafa Kemal Pașa”, după numele președintelui republicii turcești.

INGROPAȚI DE VII. În ziua de 22 Septembrie a. c., s'a petrecut în Anglia e nenorocire sîduitoare. La o mină de cărbuni din apropierea localității Wrexham, s'a produs o explozie uriașă. În clipa aceea se găseau în mină 400 lucrători. Două sute dintre aceștia cari se găseau în galeriile din apropierea intrării, au putut scăpa cu viață, în schimb, ceilalți 200 muncitori au fost îngropați de vii, prin galeriile îndepărtate, pe unde lucrau. — Ziarele engleze vestesc, că în apropierea minei au avut loc scene sfîșietoare. Soții, copiii și părinții celor îngropați în mină se jeluiau în culmea disperării. Ferească Dumnezeu de o așa moarte cumplită!

Bijuterii, ceasornice, Tacâmuri, Verighete, obiecte pentru cadouri la
Emil Hôchsmann, Bijutier, Sibiu,
15708 strada Regina Maria 41

Scrisori dela săteni.

Oricine a încercat Gălbînolul a rămas încântat de puterea lui. Toată lumea este mulțumită de Gălbînol. Numeroși săteni au trimis scrisori de mulțumire pentru descoperirea acestui leac. Iată una din aceste scrisori:

Domnule Profesor! Sunt mic crescător de oi și am suferit în rânduri nenumărate, că ne-au murit oile de gălbează. Dar de când a ieșit preparatul Dv. Gălbînol ne ținem mai hodiniți și nu ducem atîta grijă. Că pe anul 1925, din 270 oi am rămas cu 5 oi, iar anul 1927—1928 iar le-a gălbezit și în primăvara aceasta iar a dat nefericirea peste noi, păstorii și crescătorii de oi, neavînd unde le feri, căci le ținem pe unde putem, nu unde vrem și au luat gălbeaza. Observînd pe la 15 Iunie că au gălbează, am recurs la adresa Dv., făcînd 2 comenzi până acum și am constatat că este foarte bun Gălbînolul și ieftin, după 3 zile le trece la oi și pleacă spre bine. Am tratat 200 de oi până în prezent și vă scriu ca să știți și Dv. și să așteptați toți crescătorii de oi, că se pot vindeca cu Gălbînol mai ieftin ca orice preparat. Sandu Andrei, com. Bucura, jud. Mehedinți.

INVITARE Reuniunea femeilor române de meseriași, comercianți și industriași „Ocrotirea neputincioșilor” din Sibiu, invită la Culesul viilor împreună cu producțiune artistică dată de dl Tony Vlaicu, în ziua de Sămbătă 29 Septembrie 1934, la orele 8 seara, în sala cea mare Unicum. Intrarea benevolă. Struguri ieftini. După producțiune dans.

TĂNASE LA SIBIU. În ziua de 5 Octombrie 1934, la ora 9 seara, trupa cunoscutului actor bucureștean, Tănase, va reprezenta, în sala Teatrului Orășenesc, din Sibiu, frumoasa revistă „Cărăbuș Expres”, de N. Kirîțescu. Biletele se găsesc spre vânzare la „Foaia Poporului” și seara la cassa.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: H. N. BRATU

No. 739/1934

15960

No. 160/1934

15956

Publicațiune

Comuna Marpod dă în arândă la primăria comunală în 24 Oct. 1934, ora 11, prin licitație publică, cu oferte închise, pe 3 ani, începând cu data de 1 Ianuarie 1935:

1. Un debit de beuturi cu local, preț de strigare 14.000 Lei.

2. Două debite de beuturi fără locale, preț de strigare 3.000 Lei.

Garanție 5%. Caietul de sarcini se poate vedea la Primărie. În caz de nereușită licitația se repetă în 3 Noemvrie 1934, ora 11, sub aceleași condițiuni.

Primăria

No. 670/1934

15965

Publicațiune

Comuna Daia dă în arândă pășunatul de iarnă în ziua de 7 Octomvrie 1934, ora 2 d. m.

Data, 20 Sept. 1934.

Primăria comunală

Nr. 560/1934

15961

Publicațiune

Comuna Ilmbav dă în arândă la primăria comunală în 26 Oct. 1934, ora 15, prin licitație publică, cu oferte închise, cârciuma comunală pe 3 ani, începând cu data de 1 Ianuarie 1935. Prețul strigării 3000 Lei. Garanție 5%.

Caietul de sarcini se poate vedea la Primărie. În caz de nereușită licitația se repetă în 5 Noemvrie 1934, ora 15, sub aceleași condițiuni.

Primăria

Primăria comunei Colun
No. 1083

15970

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică că comuna Colun județul Făgăraș arendează în ziua de 15 Octomvrie a. c. ora 2 p. m. pășunatul de toamnă, iarnă și primăvară cu circa 500 de oi începând cu 1 Noemvrie 1934 până la 1 Maiu 1935 cu prețul strigării de lei 20 de oăie.

Condițiile se pot vedea la primăria com. Colun.

Colun, 20 Sept. 1934

Publicațiune

Pentru aprovizionarea Spitalului de Boli Mintale Sibiu, cu grâul sau făina necesară, pe timp dela 1 Oct. 1934 până la 31 Aug. 1935, se va ține a doua licitație în biroul Spitalului în ziua de 29 Sept. 1934, la ora 10 a. m.

Condițiile și caietul de sarcini se pot vedea zilnic în orele oficiale în biroul Adm. al Spitalului.

Licitațiunea se ține cu oferte închise conform dispozițiilor art. 88—110 din L. C. P. și art. 31—35 din Reg. O. C. L.

Sibiu, 10 Sept. 1934.

Medic prim. dir. Adm.
Dr. Ionașiu Moșoiu

Comuna Roșia

No. 95/1934

15964

Publicațiune

Comuna Roșia, județul Sibiu, exarândează pășunatul de toamnă și primăvară a comunei în ziua de 7 Octomvrie 1934, la ora 2 p. m., în cancelaria comunală.

Condițiile se pot vedea la Primărie.

Primăria com.

Nr. 772 port. 1933

15869

Publicație de licitație

subsemnatul portărel pe lângă re lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 10.350/1932 și Nr. G. II 4012/1933 al judecătoarei m. Sibiu, în favorul reclamantului »Albina« Inst. de credit și econ. repr. prin adv. Dr. Mihai Velicic contra loc. în Sibiu pentru încă sarea creanței de 32.500 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe

2 Octomvrie 1934, ora 16.30

la fața locului în Sibiu, strada Gușteriței No. 75, unde se vor vinde prin licitație publică judecării: 4 mese, 15 scaune, 1 cuier, 1 radlo, 1 oglindă, în valoare de 6300 Lei, în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Preț nziunsa care e de încasat face 32.500 Lei capital, dobânzile cu 10%, scotind din 17 Ianuarie 1932, iar speșele până acum stabilite de 4928 Lei.

Interneșt mobilile cari ajung la licitație ar fi fost achitate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de achitare, licitația prezentă este ardenată și în favorul acestora în sensul art. 261 1908 § 20.

Sibiu, la 17 Sept. 1934.

Kálmán, portărel

Către frații americani.

Bătrâna și bolnava mamă Zinovia Pleșca, Bârgăș, România, j. Târnava-mare, cearcă și pe această cale de a-și găsi pe fiul său Gheorghe, emigrat în America în anul 1908 și despre care de mai bine de 20 ani nu mai știe nimic. Cine înțelege inima de mamă, cred că nu cu regret jertfește prețul unei simple scrisori, de-a ajuta pe această mamă în căutarea fiului său anunțându-o.

Publicațiune

Târgul de vite în comuna Avrig se ține la 1 Octomvrie și cel de marfă la 2 Octomvrie a. c.

Avrig, 18 Sept. 1934.

Primăria comunei

15958

S'au pierdut 2 cai

de 7 și 5 ani, de culoare roșie în noaptea de 1 Sept. 1934, de pe hotarul com. Cristian. Cine știe ceva să anunțe pe locuitorul Nicola Gligor Cristian, j. Sibiu. (Caii sunt cu semnul comunei în formă de stea, pe piciorul dinapoi. Unul dintre cai are alb la trei picioare.

15957

Publicațiune

Composesoratul sădesc din comuna Șeica mare, dă în arândă un pășunat împreună cu lund pentru oi, pe iarnă, cam de 1000 jugăre.

Condițiile se vor spune în ziua licitației, care se ține în 30 Septemvrie 1934, la 3 ore d. m. în școala săsească.

Șeica-Mare, 17 Sept. 1934.

Iohan Tokelt 383
președinte

15952

Bețla

14851

Oma soție a soției de pa-lina aceasta uricioasă să în-trăbeințeze »Antibetulin Vertes« scutit legal, preparat de mult încercat, care desguștă bețonul de băuturi spirtoase. Kăd fără gust se poate da pă-linașului fără știrea lui. Măi și măs scrisori de recunoștință. 3 flacoane 300 lei. Speșele postale și ambalaj în regie proprie la Farmacia »Vulturul Alb« Lugoj, No. 34, Banat.

Cărți școlare!**Rechizite ieftine!**

Tot felul de caete, pe hârtie fină și simplă. Blocuri de desen, creioane, penițe, precum și toate rechizitele trebuincioase la școală, le aflați în mare alegere și cu prețurile cele mai convenabile la:

Librăria

„Foaia Poporului“
Sibiu

PUNEȚI totdeauna când comandați sau cumpărați ceva, să ați fost înscris în „Foaia Poporului“

Izvorul

cel mai ieftin de cumpăra-
re în Sibiu este

Postăvăria și casa de
modă pentru dame

G. W. Graeff

Piața Regele Ferdinand 6
15928 rs

Farmacia „COROANA“**Dr. J. Oberth****MEDIAȘ**

Telefon Nr. 67

Piața Reg. Ferdinand 23 colț P. Reg. Maria

Depozit bine asortat a tuturor medicamentelor și specialităților din țară și

străinătate. În special Vă recomandăm următoarele:

MEDICAMENTE PENTRU ANIMALE: Distol, Galbinol, prafuri de ghindură, supozitoare pentru catar de vagină și alte medicamente pentru orice maladii animale. **OTRAVĂ PENTRU ȘOBOLANI ȘI ȘOARECI:** Pasta Zelio și seminte, ceapă de mare și pastă fosforată Stiner. **SUBSTANȚĂ PENTRU CONSERVAREA MĂȘTULUI:** Natrium benzoicum și Nipakombin. **SUBSTANȚĂ PENTRU CLARIFICAREA VINULUI ȘI PTR. SULFATARE:** Kaliumvyrosulfat-tablete. — Vigoare și sănătate prin CEAIURILE Dr. J. Oberth. Ceaiuri pentru orice boli de orice natură. — Comenzile se rezolvă prompt prin ramburs. Expediere zilnică prin poștă sau prin tren

15966

Ghete și pantofi

pentru

ȘCOLARI

lucru de mână în condiții convenabile la:

Martin Bielz, Sibiu, str. Tribunei 9 (lângă Poliție)

15963

„ORANIER“

15959

Sobe și mașini de gătit

Sobe-cazane-turnate „Frank“, vânzare în
detail proprie dela depozitul fabricii la:

„URANOS S. A.“

Sibiu, Piața Gării 3

Telefon 24

Depozitele Băncii Uniunii Ardelene

Vizitați depozitul nostru!

Prețuri foarte ruduse!

Ocaziuni favorabile de cumpărare!

Atențiune! Vizitați magazinul special de cafea și
coloniale

„LA PAȘA“

15971

care este cel mai bine asortat la tot felul de coloniale engros și detail și bomboane în cutii pr. cadouri, de »Zamfirescu« și-a »Palatului« — Furnizorii Curții Regale. **ZAHAR PREȚ DE DEPOZIT:** 23 Lei kg. cristal, 24 Lei kg. praf, și 25 Lei kg. enbi. Notați bine adresa: Sibiu, str. Regina Maria 42

Apartamente plăcute

15968

lucru bun, formă frumoasă

produce tâmplăria de artă

Prețuri moderate.

Inlesniri de plată.

Sibiu, Calea Gușteriței 26 — Telefon 219

Libele de depunere

dela băncile »Albina«, »Cassa Generală de Economie« (Sparkassa), »Institutul de Credit Fonciar« (Bodenkredit), »Banca Centrală« precum Bonuri de impozit, se caută spre cumpărare contra numerar.

Mijlociri de case, vile, locuri de clădit și industrii.

Mijlociri de căsătorie discrete.

15967 rs.

Sibiu, str. Regina Maria 8

E. BETTER**Casă bună de vânzare în Sibiu**

Casa din Sibiu strada Mitropoliei No. 12, se află de vânzare. Cine dorește să o cumpere, poate primi informațiuni dela Administrația »Foaia Poporului«, adăogând și timbre pentru răspuns sau venind în persoană la fața locului.

Abonați „Foaia Poporului“!

Din anchetele noastre

De pe Valea Oltului sau ȧara lui Negru Vodă

Rolul pe care l-a avut „Foaia Poporului” în viața acestui ȧinut — De vorbă cu cetitorii și amicii noștri. — Cetate nebiruită. — Din durerile satelor

Din întreaga istorie a acestui ȧinut, care se ȧinde pe malurile Oltului, se deslușește un mare și puternic adevăr: aci, nicidecum nu s'a pripășit un neam crescut ȧntre ziduri de cetate, ci au fost ȧntotdeauna oameni de câmp, legați de glie, obișnuiți fiind să asude în arșita soarelui, muncindu-și ogorul. La coarnele plugului și-au depănat destinul și în desiușul codrilor și-au cântat povestea neamului.

Aceste adevăruri nu pot fi ȧnfrante. Tot cei vechi sunt și astăzi: lăncerii lui Negru Vodă. Poleiul vremilor a adus ceva nou în viața acestui ȧinut, după marea prefacere istorică, dar tradiția strămoșească a rămas neclintită. Iubirea de ȧogor e mai aprigă și avântul cultural e în plină dezvoltare.

Privită de pe vârful Negoilui, Valea Oltului ȧi vrăjește ochiul prin ȧnfățișarea plăcută: Oltul ȧi șerpuește cursul printre ogoarele udate cu atâtea lacrimi și sudori. Bisericele — frumoase locașuri de ȧchinare — ȧi ridică creștetul spre ȧălțimile văzduhului, ȧntărind și mai mult credința: „In semnul crucii vom ȧnfrunta orice a-suprire”.

Rolul „Foii Poporului” în viața acestui ȧinut

O bună parte de recunoștință i-se atribuie și „Foii Poporului” în progresul simțitor pe care l-au făcut aceste sate în decursul anilor. Bucurându-se de o caldă ospitalitate, acest ogan al presei populare, care apare de 42 ani în Ardeal, a căutat să lumineze cu duhul slovei sale drumul progresului și al dezrobirii noastre naționale și culturale. Cetitorul, care a stat nedeslipit de slova acestei foi, astăzi ȧi exprimă ȧntreagă recunoștința față de cel mai vechiu organ de presă populară din Ardeal, care este „Foaia Poporului”.

ȧn Casele Culturale, ȧn Cooperativele de consum, la ȧntrunirile din Duminici și sărbători, „Foaia Poporului” este prietenul nedeslipit și sfătuitorul de toate zilele.

Cetate nebiruită

ȧn ceiace privește viața politică, nu este lipsit de interes dacă amintim, că ȧntreagă Valea Oltului este o cetate nebiruită,

ȧn care partidul național țărănesc și-a putut adânci mai bine, ca ori unde, ideia de stat țărănesc și național. Sufletul vieții politice este dl Dr. Aurel Dobrescu, fost subsecretar de stat.

Nădejdea de mai bine a acestor muncitori ai gliei este legată de acest partid. Cu toată prigoana, dusă de alte partide, urmașii lui Negru Vodă n'au putut fi convertiți. Din contră, ȧndărjirea lor crește mereu. Legătura ȧntre partidul național-țărănesc și masele populare din acest ȧinut se adâncește, din zi în zi. Așa se explică faptul, că majoritatea comunelor de pe Valea Oltului sunt gospodărite și ȧn prezent de comisii interimare. Unde s'a ȧndrăznit să se facă alegeri comunale, liberalii au ȧnțeles mai bine, că aci nu e de glumit. Cazul din comunele Sămbăta de sus, Voivodenii mici, Porumbacul de sus, etc., sunt în măsură, ca să confirme afirmările noastre.

Din durerile satelor

La Sămbăta de sus am avut prilejul să stau de vorbă cu mai mulți cetitori ai noștri și alți amici, cari se găseau ȧntruniți la cooperativa de consum. Printre altele, oamenii se plâneau de criza financiară, care bântue din greu.

Am mai aflat, apoi, că o seamă de negustori jidani, cu ajutorul unor agenți români, speculează prețul produselor agricole din aceste comune. Pe Valea Oltului, anul acesta, recolta de cartofi fiind bună, atât calitate cât și cantitate, anumiți negustori jidani, profitând de neajunsurile bănești, pe cari le simte țărănimea acestor comune, cu prețuri de răs, caută să le răscumpere acest produs.

Ar trebui, ca ȧnsuși guvernul sau Camera agricolă să ia asupra-și soluționarea acestei probleme, prin ȧnființarea de sindicate agricole, cărora să le pună la dispoziție capitalul necesar, ȧn vederea strângerii cu prețuri corespunzătoare a acestor produse. ȧn felul acesta, țărănimea ar fi salvată din ghiarele speculatorilor, iar sindicatele ar putea face o afacere bună, mijlocind transportul acestui produs ȧn acele ȧinuturi, cari au nevoie de el. Trebuie să profităm de moment.

Rep.

Situația agricolă în Ardeal

Cum se prezintă recolta cerealelor și a fructelor

Recolta slăbuță de cereale, din acest an, pare a fi ȧmplinită printr'o ȧmbelșugată recoltă de fructe și struguri. Dar nici aceasta nu este decât parțială în Ardeal, pentru că sunt unele ȧinuturi, unde fructele se prezintă slab (jud. Alba, Turda, fiind bătute de grindină).

Peste tot, ȧn acest an, fructele sunt bine dezvoltate și sănătoase, mai ales acolo unde proprietarii au făcut lucrările de stropire contra diferitelor boli. Păcat ȧnsă, că oamenii noștri dela sate folosesc prea puțin uneltele de ȧngrijirea pomilor, ceea ce are ȧnrăurire asupra calității fructelor. Ar fi de dorit, ca Statul să facă tot ce ȧi stă în putință, pentru ca această situație să fie ȧndreptată.

Trebuie să stăruim cu tărie asupra acestei probleme, deoarece nu numai piața străină cere fructe de calitate, dar chiar piața internă. Ori, un fruct care nu este sănătos nu se păstrează și consumatorii ȧl refuză, iar producătorii nu capătă prețul dorit.

Cumpărăturile făcute de negustorii străini

De prezent, fructele se vând în Ardeal după soiuri și calități, cu 4—6 lei kilogramul la producător. Negustorii străini au ȧnceput a cutreiera satele, adunând cantități ȧnsemnate de fructe. ȧn județele Maramureș, Satu-Mare, Sălaj, Bistrița, Bihor etc. se fac cumpărături frumoase pentru Cehoslovacia, Austria și Germania.

Culesul poamelor este pretutindeni în toi. Soiurile cari s'au dezvoltat mai bine ȧn anul acesta sunt: Jonathan, Poinice, Batulele și Parmen.

Expozițiile organizate ȧn capitalele de județe (săptămăna fructelor), cu toate cheltuelile prilejuite, au fost binevenite și sunt semne, că ele vor da rezultate bune.

Situația viilor

Viile se prezintă și ele foarte bine. Producția este bună, atât ȧn ceea ce privește cantitatea, cât și ȧn ceea ce privește calitatea.

Ploile din săptămăna trecută (și mai 'nainte) au pricinuit oarecari pagube podgoriilor, deoarece strugurii au ȧnceput să crepe, iar pe alocuri chiar să putrezească. De aceea, ȧn unele părți, oamenii s'au grăbit cu culesul.

Se știe, că Ardealul are vinuri de calitate neȧntrecută. Marii viticultori de aici culeg viile târziu, spre a obține struguri dulci și prin urmare vinuri tari. Ar fi o mare pierdere dacă ploile ar reveni și nu s'ar coace strugurii ca ȧn anii buni, cu toamnă lungă.

Starea porumbului

ȧn ce privește porumbul, Ardealul are ȧinuturi felurite. ȧn multe părți și mai ales ȧn părțile mai joase și acelea așezate ȧn fața soarelui, porumbul este copt și s'a ȧnceput culesul. Acolo, ȧnsă, unde din pricina secetei de astă-primăvară, porumbul a trebuit ȧnsămăntat a doua oară, recolta este ȧn ȧntârziere. De aceea, dacă nu vom avea cel puțin 15 zile călduroase, o bună parte din porumb vă rămâne necopt. O brumă neașteptată ar alcătui cea mai mare pacoste pentru agricultorii ce au asemenea porumb.

Peste tot, putem spune, că Ardealul a avut un an agricol mijlociu, totuși multumitor din punct de vedere al calității. Valorificarea ȧnsă, merge mai greu din pricina lipsei de organizare a producătorilor.

La ȧnceput de muncă nouă

Toamna s'a ivit ȧn pragul gospodăriile voastre, iubiți plugari. Zilele devin mai scurte, iar nopțile ȧncep să-și deslege limbile, ca să vă adulmece cu basme și poveștile „Feilor frumoși”...

ȧn școala din mijlocul satului s'au deschis larg ușile, pentru a primi pruncii, chezașia viitorului nostru de mâine. Dascălul cu fața arsă de soarele verii, și cu mâinile trudite de muncă, le răsare ȧnainte cu zămbetul lui prietenesc și cu vocea-i blândă și caldă le zice: „Veniți la mine, toți cei flămânzi și 'nsătoși, după lumina adevărului”.

Căci, pe drept cuvânt, școala este altarul ȧn care se pregătește sufletul generațiilor, menite să poarte prin cursul veacurilor știința temeinică a cărții. Școala este locul de curățire a slăbiciunilor și deprinderilor rele. ȧn școală, tinerele vlăstare, se formează pentru viața de toate zilele. Aici ȧnvăță să aleagă răul de bine și frumosul de urât. Și, ȧn sfârșit, școala este sufletul satului, iar ȧnvățătorul sfătuitor de toate zilele. De felul cum el va ști să-și facă datoria, atărnă și viitorul satului.

Pentru ca el să-și poată ȧndeplini misiunea sfântă e necesar, ca să fie ȧncălzit de dragostea poporului. ȧn persoana ȧnvățătorului să se vadă ȧntotdeauna o flacără care arde veșnic ȧn viața culturală a unui sat. Cei cari privesc printr'altă prismă pe acest slujbaș păcătuiesc și acest păcat va avea urmări dureroase, cari se vor răsfărge asupra neamului și țării.

Cade-se, deci, ca, acum când ȧnvățătorul se găsește la ȧnceput de muncă nouă, să se pătrundă de rostul lui ȧn viața satului, iar poporul, la rândul său, să caute a-l ȧnțelege ȧn nizuințele sale. Numai când aceste condiții vor fi ȧnțelese, se va putea asigura un viitor fericit pentru sat, pentru neam și țară.

Nicolae Obeadă

Exportul nostru de animale

ȧn primele opt luni ale anului 1934 (dela 1 Ianuarie până la 31 August), România a exportat: 23.778 boi, 39.998 porci, 406 cai, 39.771 oi, 49.376 kilograme carne de porc și 651.585 carne proaspătă de vită.

Făcând o asemănare ȧntre exportul din primele opt luni ale anului de față și ȧntre cel din primele opt luni ale anului trecut, constatăm că ȧn anul ȧn curs (1934) am exportat mai mult cu 7.296 vite cornute, dar mai puțin ca ȧn alți ani din trecut.

Exportul de porci, ȧnsă, a scăzut. Pricina este Cehoslovacia, care ȧn anul acesta a cumpărat mult mai puțini porci din România, ȧn asemănare cu ceilalți ani.

ȧmpărțit pe țări, exportul nostru de vite, ȧn primele opt luni ale anului 1934, se prezintă ȧn felul următor:

Austria: 5.375 boi, 32.715 porci, 368 cai și 3.400 kgr. carne.

Cehoslovacia: 6.933 porci și 1026 oi.

Palestina: 2.970 boi și 500 oi.

Italia: 10.845 boi.

Germania: 860 boi.

Grecia: 3.105 boi, 350 porci și 37.941 oi.

Franța: 38 cai și 45.976 kilograme carne proaspătă.

Malta: 556 boi.

ȧnglia: 651.585 klg. carne proaspătă.

Siria: 69 boi și 310 oi.

Ar fi de dorit ca guvernul să se străduiască să câștige cât mai multe pieți străine, fiindcă numai ȧn felul acesta ȧi vor putea valorifica plugarii noștri vitele. Altfel le duc la târg și vin cu ele acasă, cum s'a ȧntâmplat și la târgul de toamnă al Sibiului, despre care am scris ȧn numărul trecut al foii.

APARATE DE RADIO, diferite sisteme, ultimele modele, se află de vânzare, cu prețuri moderate, mai eften ca oriunde.

Cunoașterea viitorului

— Dela Secțiile „Astrei” —

„Viitorul e în mâna lui Dumnezeu”. Așa spune băranul nostru, dela Nistru la Tisa, ba chiar și dincolo de aceste râuri, unde mai sunt Români. E o înțelepciune a neamului, scoasă din viață, din pățaniile trecutului. Mai e și urmarea credinței lui în Dumnezeu, care le știe toate.

Din mai multe pricini, vorba aceasta e adevărată. Mai întâi, nimeni dintre oameni nu poate cunoaște viitorul său sau al altora. În al doilea rând, multe lucruri pe cari le plănuiește omul, ies altfel. Apoi Dumnezeu, fiind a toate știutor, desigur că știe și viitorul fiecărui om. Și știe ce ți-se întâmplă mâine, ori peste un an, ori peste treizeci.

Dar nu înțelesul pe care i-l dau mulți Români. Nu în înțelesul de soarte. Nu după vorba: ce ți-e scris, în frunte ți-e pus. Dacă ar fi așa, omul nu ar fi slobod pe faptele sale, ci rob. Nu ar face de bună voie lucrurile sale, ci ar trebui să le facă. Și atunci, n'ar mai fi nici faptă bună, nici faptă rea. Nu ar mai fi vinovat cel ce fură sau ucide și nu ar mai trebui pedepsit, fiindcă ce i-a fost scris în frunte, aceia a făcut. A trebuit să facă. Aceasta, adică, i-ar fi fost soartea. Adică voința lui Dumnezeu, care a știut, că cutare va ucide.

Știm că acest fel de a gândi, e o nebulie. Ar urma ca Dumnezeu să fie pricina pentru care cineva omoară. Iar a gândi așa, e mare și grea hula împotriva lui Dumnezeu. Noi știm, că sunt oameni buni și răi, că sunt fapte bune și păcate, din vina slobodă a omului. Și că faptele rele le pedepsește judecătorul, tocmai fiindcă omul putea să nu le facă, dar le-a săvârșit. O pildă! Un om își împiedică, în vârful dealului pe care are a coborî, carul încărcat cu povară. Un român care trece pe acolo vede, că o verigă dela lanț abia se mai ține. El știe că apucat pe povârniș, lanțul se va rupe. Ii spune omului cu carul, da acela răspunde: „Parcă n'am mai împiedecat eu carul cu lanțul ăsta?” și dă biciu cailor. — Lanțul se rupe, carul dă peste cai, ruda se rupe, carul se răstoarnă, sacii se împrăștie. Omul cu carul blestemă.

Cine e de vină, că s'a rupt lanțul și s'a răsturnat carul? Românul care a văzut zala slabă și i-a spus omului? El e de vină, pentru că a văzut înainte ce se va întâmpla?

De sigur, că nu e vinovat cel ce a știut înainte. Ci de vină a fost zala cea rea și omul cu carul, care n'a ascultat sfatul cel bun.

Așa și cu știința înainte a lui Dumnezeu. El stă, nu în vârful dealului ca Românul acela, ci în tot locul e de față: în cer și pe pământ. El vede toate zalele stricate din lume, toate relele și păcatele în cari poate să dea omul. Și, ca și Românul din deal, ne dă sfaturi bune, prin suflul nostru: nu face cutare, nu merge în cutare loc, nu te împrieteni cu cutare. Dar omul e slobod. Dacă vrea ascultă, dacă nu vrea nu ascultă de îndemnul bun al suflului. Și omul repară întâi lanțul, sau împiedică cu el stricat. Adică, de bună voie, se oprește dela rău, sau intră în el.

Dumnezeu știe ce i-se întâmplă și într'un caz și în celălalt, cum a știut și Românul din poveste. Dar El e de vină, dacă omul fură, ori ucide? Știința lui înainte e de vină? El tot așa de puțin e vinovat, ca și Românul care i-a spus omului cu carul, că lanțul e stricat. Ion Agârbiceanu

Prețul banilor

In ziua de 27 Septembrie 1934

Fr. Francezi	6.60 până la	6.90
Dolari	98.—	112.—
Mărci germane	38.—	39.50
Lire sterline	495.—	510.—
Lire italiene	8.80	9.20
Leva	0.90	1.20
Franci elvețieni	32.55	33.40
Șilingi austriaci	23.—	24.—
Coroane cehe	4.—	4.50

Către cetitorii noștri

Intr'un număr trecut al foii, cetitorii noștri au găsit câte un mandat postal. Am trimis câte un mandat postal, atât celor ce au restanță de abonament, cât și celor ce trebuie să-și reînnoiască abonamentul.

Nădăjdum, că bunii noștri cetitori nu-și vor uita datoria ce o au față de foaie. Noi i-am servit atât de conștiincioși, dându-le o foaie pe cât am putut mai bună, de aceea, așteptăm ca, la rândul lor, să-și facă și ei datoria față de noi, pentru că să putem duce munca noastră și pe mai departe.

Nu mai spunem aci toate greutățile și cheltuielile ce sunt împreunate cu scoaterea foii. Iși poate da seama oricine de ele, dacă se gândește cât e de scumpă hârtia, mâna de lucru, cerneala etc.

Nu am mai trimis provocări celor ce au restanțe de plată, fiindcă provocările sunt împreunate cu spese, pe cari nici noi nu le putem suporta în vremurile grele de azi.

De aceea, avem toată nădejdea, că apelul nostru va avea răsunetul dorit.

Administrația
„FOAIA POPORULUI”

CĂTRE PRIMĂRIILE COMUNALE. Rugăm primăriile comunale cari ne datorează pentru publicațiunile apărute în „Foaia Poporului”, să ne trimită cât mai curând costul publicațiunilor, pentru a nu fi siliți să procedăm pe alte căi, cari, pe lângă neplăcere le-ar pricinui și spese.

Cultura pomilor în România

Având în vedere numărul pomilor și producția totală, România se poate număra printre țările de frunte ale Europei. Dar dacă ținem seama și de soiurile cultivate și mai ales de felul cum sunt valorificate poamele, atunci România nu mai ocupă loc de frunte.

Condițiile naturale sunt nespuse de prielnice la noi în țară, dar greșita alegere a soiurilor (în cele mai multe părți ale țării) și reaua îngrijire fac, ca producătorul să nu aibă folosul dorit și să nu se poată prezenta cu succes pe piețele străine.

În șirele ce urmează dăm o statistică, cu privire la situația culturii pomilor în România.

Câteva date

În total, Țara noastră are cultivate cu pomi 196.718 hectare (un hectar este egal cu 2 iugăre), dintre cari 90.964 hectare sunt cultivate cu pruni, iar 105.718 cu alți pomi. Suprafața cultivată cu pomi reprezintă 1.14 la sută din suprafața agricolă.

Avem: 54.633.000 bucăți pruni, 9.346.000 meri, 3.650.000 peri, 5.314.000 nuci, 6.239.000 vișini și cireși, 2.015.000 caiși și zarzări, 1.014.000 gutui, 2.966.000 duzi (frăgari).

Viile pe rod ocupă o întindere de 273.195 hectare.

În ceea ce privește producția totală de fructe, România — în raport cu numărul locuitorilor în scădere ocupă locul al doilea (după Franța). În mijlociu, țara noastră produce 105.000 vagoane fructe.

Situația exportului

Exportul de fructe al României, însă, este foarte slab, față de producția ei bogată de fructe. Astfel, în anul 1933, n'am exportat decât 775 vagoane mere și pere, 270 vagoane nuci și 10 vagoane struguri. Și ceea ce e mai îngrijorător e faptul, că în anii din urmă, exportul de fructe al României a mers tot.

Sute de săteni

din toate unghiurile țării,
aduc mulțumiri D-lui

Prof. G. K. Constantinescu
pentru minunatul lui medicament

GALBINOL

apărătorul oilor contra boalei periculoase

GĂLBEAZA

Gălbeaza este un dușman mult mai primejdios decât lupul. S'a constatat că numărul oilor care mor anual de Gălbează este de zece mii de ori mai mare decât numărul oilor omorâte de LUP.

GALBINOL

Acum însă, știința a descoperit un leac sigur contra acestei boli. Acest leac este Gălbino. O singură capsulă de Gălbino vindecă oia de această boală primejdioasă.

Medicamentul Gălbino nu vindecă numai boala, dar o și previne. Cu alte cuvinte, dacă îi se dă oia o capsulă, ea e ferită de a lua boala.

Moșierul și săteanul înțelept dau în toamnă o capsulă de Gălbino fiecărei oi.

Țările principale în cari am exportat sunt: Germania, Cehoslovacia, Polonia, Austria, Ungaria, Danemarca, Olanda, iar în ultimii ani Palestina.

Țările care importă cele mai multe poame sunt: Anglia, Belgia, Olanda, Suedia și Norvegia. Aceste țări importă mere din America, iar piersice, prune și struguri din Franța, Spania și Italia.

Pentru exportul nostru de fructe prezintă importanță Germania, Polonia, Austria, Ungaria, Egiptul și Palestina și în viitor poate și Rusia.

Rămâne ca guvernării de azi să-și cunoască datoria și să lucreze cu râvnă pentru întărirea exportului nostru de fructe. Oarecari începuturi se văd.

Concertul soc. muzicale „Doina” din T.-Severin

la Sibiu

În seara zilei de 22 Septembrie 1934, societatea muzicală „Doina”, din Turnu-Severin, a dat, în sala „Unicum” din Sibiu, un foarte reușit concert, la care a luat parte un public neobișnuit de numeros.

Din programul bogat și ales au fost aplaudate bucățile: „Regele Munților”, poem din cântece populare și „La oglindă”, de cunoscutul compozitor sibiian prof. Timotei Popovici, „Foaie verde bob areu”, de P. Severin, „Peste deal” de I. Vidu și „Psalmul 150” de Cesar Frank.

Soliste și soliști au dovedit alese aptitudini vocale.

Cuvinte de laudă merită pe deplin conducătorul corului, dl Petru Severin, care este originar din com. Rășinari. Deși încă destul de tânăr, d-sa s'a dovedit un bun compozitor și un neîntrecut dirijor. — Publicul sibiian l-a apreciat după merit și va fi bucuros să-l asculte și altădată. Rep.